ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගමේ

ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය
1990

සංස්කාරක මණ්ඩලය

රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය හොරණ වජිරඤාණ නායක ස්වාමීන්වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති පල්ලාවෙල සද්ධාතිස්ස නායක ස්වාමීන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය පුස්ස්වීබණ්ඩාර සන්නස්ගල මහතා
ශාස්ත්‍රාචාර්ය සිරිසේන විතානගේ මහතා

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගම මගින්
ප්‍රකාශිතයි

2534
1990

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම - www.oriental.lk

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගමේ

ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය
1990

සංස්කාරක මණ්ඩලය

රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය හොරණ වජිරඤාණ නායක ස්වාමීන්වහන්සේ

රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති පල්ලාවෙල සද්ධාතිස්ස නායක ස්වාමීන් වහන්සේ

රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය පුඤ්චිබණ්ඩාර සන්නස්ගල මහතා

ශාස්ත්‍රාචාර්ය සිරිසේන විතානගේ මහතා

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගම මගින්
ප්‍රකාශිතයි

2534
1990

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම - www.oriental.lk

අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍ය ගරු ලලිත් ඇතුලත්මුදලි මැතිතුමන්ගේ පණිවුඩය

සිංහල භාෂාවේ මූලභාෂා වූ පාලි, සංස්කෘත, ප්‍රාකෘත ආදි ප්‍රාචීන භාෂාවනුත් ඉතිහාසය, පුරාවිද්‍යාව, ආයුර්වේදය, ජ්‍යොතිෂය, පෙරදිග සංස්කෘතිය හා පෙරදිග දර්ශනය ආදි විෂයයනුත් ආරක්ෂා කොට නඟා සිටුවීමේ අභිලාෂයෙන් 1902 දී ආරම්භ කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගම අවුරුදු අසූ අටක් පසු කොට අසූ නව වන වසරට පා තබා සිටින මේ අවස්ථාවේ එම සමාගම අයත් අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය භාර අමාත්‍යවරයා හැටියට මෙම ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහයට පණිවුඩයක් නිකුත් කරන්නට ලැබීම ගැන මම අතිශයින් සතුටට පත් වෙමි.

විශේෂයෙන් ම පාලි හා සංස්කෘත භාෂාවන් සිංහලයෙහි මූල භාෂාවන් වන්නා සේ ම බුද්ධ ධර්මයෙහි මාධ්‍ය භාෂාවන් ලෙස ද සැලකේ. මේ අනුව සලකන කල මෙම ප්‍රාචීන භාෂා සාහිත්‍යයන් රැක ගැනීම පිළිබඳව සිංහල බෞද්ධ ජනතාවට ඇති උරුමය හා වගකීම අති මහත්ය. පාලි, සංස්කෘත භාෂා සාහිත්‍යයන්ගෙන් ඈත් ව සිංහල භාෂා සාහිත්‍යය පිළිබඳ පැවුල අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීම දුෂ්කරය. එමෙන් ම බුද්ධ ධර්මය පිළිබඳ නිසි වැටහීමක් ලබා ගැනීම ද දුෂ්කර වෙයි. එම නිසා ඉදිරියෙහි තවත් දීර්ඝ කාලයක් අප විසින් අනිවාර්යයෙන් ම ආරක්ෂා කරගත යුතු අපේ මාතෘ භාෂාව වන සිංහලයෙහිත් අපේ අති ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්මය වන බුද්ධ ධර්මයෙහිත් සුරක්ෂිතතාව උදෙසා පාලි, සංස්කෘත භාෂා සාහිත්‍යයන් පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම අවශ්‍ය ම කාර්යයක්ව පවතී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගමෙහි කාලීන අවශ්‍යතාව මතු වන්නේ මෙතැනදී ය. මේ බැරෑරුම් කාර්යයට උර දිය හැකි ප්‍රධානතම ආයතනයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගම මම සලකමි.

එබැවින් මෙම සමාගමට වඩ වඩාත් සමීපව මෙය පෝෂණය කර මෙමගින් පෙර කී කාර්යය ඉටු කර ගැන්මට අප කවුරුත් උත්සුක විය යුතුය. එහි ලා මගේ අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබිය යුතු සහයෝගය නොමඳව ම ලබා දීම මා සතු කාර්යයක් කොට මම සලකන්නෙමි.

ලලිත් ඇතුලත්මුදලි

ලලිත් ඇතුලත්මුදලි
අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍ය.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම - www.oriental.lk

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගමේ ගරු සභාපති අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් එම්. ඩී. ඩී. පීරිස් මැතිතුමාගේ

පණිවුඩය

අප රටේ ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍ර දියුණුව අරමුණු කොට ගෙන මේ සියවසේ මුල් භාගයේදී ආරම්භ කොට ඇති ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගමට දැන් අවුරුදු අසූ අටක් පිරී ඇත.

මේ රටේ අධ්‍යාපනය විෂයයෙහි පැවති කේන්ද්‍රස්ථානය වූයේ පිරිවෙනයි. බුද්ධ ධර්මය පෙරටු කොටගෙන අනිකුත් භාෂා ශාස්ත්‍ර අවස්ථානුකූලව ශිෂ්‍යයින් තුළ ප්‍රගුණ කිරීම පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථය විය. මේ නිසා ම යම්කිසි ධර්ම ශාස්ත්‍රොන්නතියක් මේ රටේ ඇති වී තිබේ නම්, මෙරට සාහිත්‍ය පොත පත පිළිබඳ වර්ධනයක් දැක ගත හැකි වේ නම් ඒ සැමට හේතු භූත වූයේ පිරිවෙන බව අප කවුරුත් පිළිගන්නා කාරණයකි.

දහසය වන සියවස මුලදී පෘතුගීසීන්ගේ අවතරණයෙන් පසු පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය සම්පූර්ණයෙන් ම නැති වී ගොස් බුද්ධ ධර්මය පමණක් නොව එතෙක් මේ රටේ දියුණුවට පත් ව තිබූ පාලි, සංස්කෘත භාෂා සාහිත්‍යයනුත් ඊට අදාළ වෛද්‍ය, ජ්‍යොතිශ ආදි ශාස්ත්‍රයනුත් අනාරක්ෂිතව පිරිහී යන තැනට කටයුතු යෙදුණේ ය. එහෙත් අසරණ සරණ වැලිවිට සරණංකර සඟරජ මා හිමියන් වහන්සේගේ පුරෝගාමිත්වය යටතේ යළිත් වරක් නියමකන්දේ විද්‍යාස්ථානය මූලස්ථානය කොට ගනිමින් පෙර කී භාෂා ශාස්ත්‍රයන්හි පුනරුදයක් ඇති වූ බව ඉතිහාසයෙන් දිස් වෙයි. විද්‍යොදය, විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් බිහිවීමෙන් එක්තරා සන්ධිස්ථානයකට පැමිණි ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍ර ප්‍රගමනය පිළිබඳ මෙම ගමන උච්චතම අවස්ථාවට පැමිණීමක් හැටියට ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගම බිහිවීම දැක්විය හැකිය.

මෙම සමාගම යටතේ එහි විභාග පරිපාටිය විසින් බිහි කරනු ලැබූ ගිහි පැවිදි පඬි පරපුර වර්තමානය තෙක් ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍ර වර්ධනයෙහි ලා පුරෝගාමී වූ බව අප අමතක නො කළමනා ය. පූජ්‍යපාද විදුරුපොළ පියතිස්ස මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගම මගින් බිහි කළ පළමු වන පණ්ඩිත රත්නය වූ අතර යගිරල ශ්‍රී පඤ්ඤානන්ද නාහිමි, කොත්මලේ ශ්‍රී ධම්මානන්ද නාහිමි, වැලිවිටියේ ශ්‍රී සෝරත නාහිමි, කිරිවත්තුඩුවේ ශ්‍රී ප්‍රඥාසාර නාහිමි ආදි අසමසම පඬිවරුන් රාශියක් මේ විභාග පරිපාටිය තුළින් තම පාණ්ඩිත්‍යය ප්‍රදර්ශනය කළහ. ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගමේ මේ විභාග මගින් පිරිවෙන්වලට විහිදවූ ආලෝකධාරාව තුළින් ඒවායේ ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍රයනට නැඹුරු මිණිකැට ඔප වැටී බබලන්නට විය.

එවැනි උත්තරීතර සේවාවක් ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට සිදු කළ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගම ඉදිරියටත් එම සේවාව ගෙන යාමට ශක්ති සම්පන්න කර තැබීම අපේ පරම යුතුකම වෙයි. මෙම සමාගම මගින් ඉදිරියට ඉටු කළ හැකි අති විශාල මෙහෙවර නොපිරිහෙළා ඉටු කිරීමට ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍ර විෂයයෙහි උනන්දුවක් දක්වන සැමගේ සහයෝගය ලැබේවා යි ප්‍රාර්ථනය කරමි.

එම්. ඩී. ඩී. පීරිස්

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගමේ ගරු සභාපති හා
අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රාචීන භාෂොපකාර සමාගම
1990 – 1993
නිලධාරි මණ්ඩලය

අනුශාසකවරු:
* ශ්‍යාමෝපාලි මහා නිකායේ මල්වතු පාර්ශ්වයේ මහානායක අති-පූජ්‍ය රඹුක්වැල්ලේ විපස්සි මාහිමිපාණන් වහන්සේ
* ශ්‍යාමෝපාලි මහා නිකායේ අස්ගිරි පාර්ශ්වයේ මහා නායක අතිපූජ්‍ය පලිපාන චන්දානන්ද මාහිමිපාණන් වහන්සේ
* ශ්‍රී ලංකා අමරපුර මහා සංඝ සභාවේ සභාපති, අතිපූජ්‍ය මඩිහේ පඤ්ඤාසීහ මහා නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ
* ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ මහා නායක අතිපූජ්‍ය පොත්තේ-වෙල පඤ්ඤාසාර මාහිමිපාණන් වහන්සේ
* ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති, ශ්‍රීමත් රණසිංහ ප්‍රේමදාස මැතිතුමා
* අග්‍රාමාත්‍ය හා මුදල් අමාත්‍ය ගරු. ඩී. බී. විජේතුංග මැතිතුමා
* අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍ය ගරු ලලිත් ඇතුලත්මුදලි මැතිතුමා

සභාපති: අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, එම්. ඩී. ඩී. පීරිස් මහතා

උප සභාපති: අතිපූජ්‍ය රාජකීය පණ්ඩිත ලබුගම ලංකානන්ද මහානායක මාහිමි-පාණන් වහන්සේ

ලේකම්: අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ සිරිසේන විතානගේ මහතා

භාණ්ඩාගාරික: අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී, ඩී. කේ. පලිහවඩන මහතා

සභාපතිතුමන් විසින් පත් කරනු ලැබූ කාරක සභිකවරයෝ:

රාජකීය පණ්ඩිත ලබුගම ලංකානන්ද මහ නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රශූරී තලල්ලේ ධම්මානන්ද මහ නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති අකුරටියේ අමරවංස නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය යටගම ධම්මපාල නා හිමිපාණන් වහන්සේ
මහාචාර්ය එම්. බී. ආරියපාල මහතා
මහාචාර්ය එල්. පී. එන්. පෙරේරා මහතා
එරික් ජේ. ද සිල්වා මහතා

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම - www.oriental.lk

තෝරා පත්කරගනු ලැබූ කාරක සභිකවරයෝ

රාජකීය පණ්ඩිත බද්දේගම විමලවංස අනු නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය හොරණ වජිරඤාණ නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය මැදගොඩ සුමනතිස්ස නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති හැගොඩ ඛේමානන්ද නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත බෙල්ලන ඤාණවිමල නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති පල්ලාවෙල සද්ධාතිස්ස නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත කොටකෝදෙනියේ ඤාණානන්ද නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත බමුණුගෙදර ශ්‍රී සීලානන්ද නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත පල්ලත්තර සුමනජෝති නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත රත්කැරව්වේ විමලධම්ම නා හිමිපාණන් වහන්සේ
ගෝනහේනේ ජෝතිපාල නා හිමිපාණන් වහන්සේ
ගිංතොට අනෝමදස්සි නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය පාතේගම ඤාණාරාම නා හිමිපාණන් වහන්සේ
ශාස්ත්‍රපති වැලම්ටියාවේ කුසලධම්ම නා හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය කලල්ඇල්ලේ ශෙබර හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති කඹුරුපිටියේ නන්දරතන හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති අඹලියද්දේ සෝමානන්ද හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති පත්බේරියේ විමලඤාණ හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත දර්ශනපති වැගම පියරතන හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත දර්ශනපති බලංගොඩ සෝභිත හිමිපාණන් වහන්සේ
රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය පුඤ්චිබණ්ඩාර සන්නස්ගල මහතා
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති ඒ. අදිකාරි මහතා
ශාස්ත්‍රපති එච්. ආර්. චන්ද්‍රසේකර මහතා
පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති වෙ. වි. අභයගුණවර්ධන මහතා
සාම විනිසුරු පී. ආර්. වික්‍රමසූරිය මහතා
රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රවේදී අයි. බී. විමලවංසසූරිය මහතා
ශාස්ත්‍රපති ඩී. ජේ. කුමාරගේ මහතා
නීතිඥ ඒ. ජී. ගුරුගේ මහතා

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම - www.oriental.lk

පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය කෙසේ සකස් විය යුතුද? – රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය මැදගම සුමනතිස්ස නාහිමිපාණන් වහන්සේ ... 97

පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයෙන් පෝෂණය ලත් පඬිවරු – රාජකීය පණ්ඩිත ආචාර්ය පුස්ස්විබණ්ඩාර සන්නස්ගල මහතා 105

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන නීතිය – රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති අභයරත්න අදිකාරි මහතා ... 111

1988 වර්ෂයේ ප්‍රාචීන විභාග ප්‍රශ්නපත්‍ර 127

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගම - www.oriental.lk